

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/58/2023
Identifikačné číslo spisu:	2313212246
Dátum vydania rozhodnutia:	12.11.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2313212246.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Ľ. R., narodený X. U. XXXX, D. XXX/XX, 2a/ H. R., rod. R., narodená XX. C. XXXX, Š.-H., T. XXXX/X, 2b/ B. Ľ. R., narodený X. U. XXXX, T. XXXX/X, Š.-H., 2c/ B. M.Á. R., narodený X. C. XXXX, T. XXXX/X, Š.K.-H., 2d/ H. R., narodená XX. C. XXXX, T. XXXX/X, Š.-H.K., ako právnych nástupcov pôvodného žalobcu 2/ Ľ. R., 3/ G. Ľ., narodená XX. W. XXXX, T. XXX, 4/ G. R., narodený X. U. XXXX, E., W. XXX/X, 5/ C. R.Á., narodená XX. W., T. XXX, všetci žalobcovia zastúpení advokátom JUDr. Albinom Lanczom, Galanta, Mierová 1435/33, proti žalovaným 1/ Q. D., narodený X. K. XXXX, L. T. E.. XXB, XXX XX T., B., 2/ Y. A., narodený XX. W. XXXX, U. XXX N..U. Y. XXXXX, B., 3/ T. Y., narodený X. G. XXXX, XXXXX Y. X., A. V. XXXXX, Z., 4. J. A., narodený XX. C. XXXX, I. Y. XX, XXXXX T., B., 5/ M. M., narodený 1. N. XXXX, T. K. XX, XXXXX T., B., všetci žalovaní zastúpení advokátom JUDr. Branislavom Bognerom, Trenčín, Vajanského 8, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vydržaním, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15C/124/2013, o dovolaní žalobcov 1/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2023 sp. zn. 24Co/53/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 18. januára 2023 sp. zn. 24Co/53/2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zmenil (výrok I.) rozsudok Okresného súdu Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“, alebo „prvoinštančný súd“) zo dňa 22. marca 2022, č.k. 15C/124/2013-626, v napadnutom rozsahu vyhovujúceho výroku I. tak, že žalobu zamietol; „žalovaným 1/ až 5/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu: do zamietnutia žaloby vo vzťahu k žalobkyni 5/ - voči žalobcom 1/ až 5/ a v tomto odvolacom konaní voči žalobcom 1/ až 4/. (výrok II.)“.

2. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia 1/ a 4/ (ďalej aj „dovolatelia“), ktorého prípustnosť odôvodňovali ustanoveniami § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Navrhovali, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaní 1/ až 5/ v podanom vyjadrení dovolací súd žiadali, aby dovolanie žalobcov odmietol.
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky v priebehu dovolacieho konania zistil, že žalobca 2/ Ľ.F. R., narodený XX. G. XXXX zomrel dňa XX. C. XXXX, teda ešte skôr, než odvolací súd vo veci rozhodol (18. januára 2023). O pokračovaní v konaní rozhodol ešte súd prvej inštancie uznesením z 5. októbra 2023 č.k. 15C 124/2023-787.
5. Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti (§ 61 pred bodkočiarkou CSP) a znamená, že ide o právnu spôsobilosť byť nositeľom procesných práv a povinností.
6. Fyzické osoby majú túto subjektivitu od narodenia až do smrti (príp. vyhlásenia za mŕtveho). Procesná subjektivita je striktnou podmienkou účasti; s tým, kto ju nemá, súd nemôže konať (a to ani prostredníctvom zástupcu), o jeho právach a povinnostiach nemôže preto ani rozhodovať. Nedostatok procesnej subjektivity je neodstrániteľnou vadou konania a vedie k dôsledkom predvídaným v ustanovení § 62 až § 64 CSP.
7. Súd kedykoľvek za konania skúma a prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (§ 161 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP).
8. Podľa ustanovenia § 420 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.
9. Ako vyplýva z uvedeného (bližšie viď bod 4), odvolací súd konal so zomrelou stranou sporu, čím zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou (zmätočnosťou), ktorá mala za následok zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).
10. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).
11. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).
12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.